

POSTANOWIENIE

Dnia 23 lipca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **I.M.**,
skazanego za czyn z art. 586 k.s.h.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 23 lipca 2025 r.,
w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,
kasacji obrońcy skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie
z dnia 19 lipca 2024 r., X Ka 548/24,
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego dla Warszawy-Mokotowa w
Warszawie z dnia 14 marca 2024 r., XIV K 795/23,

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego I.M. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie z dnia 14 marca 2024 r., XIV K 795/23, I.M. został uznany za winnego czynu z art. 586 k.s.h., za który wymierzono mu grzywnę 200 stawek dziennych po 150 zł każda.

Po przeprowadzeniu postępowania odwoławczego, zainicjowanego apelacją obrońcy I.M., Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dnia 19 lipca 2024 r., X Ka 548/24, utrzymał zaskarżony wyrok w mocy.

Kasację od tego wyroku wniósł obrońca skazanego, który zaskarżył go w całości i zarzucił „obrazę art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. poprzez nienależytą obsadę Sądu II instancji, w składzie którego brała udział osoba – X.Y. – powołana na urząd sędziego w Sądzie Okręgowym w Warszawie na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2018.3), której wadliwość procesu powoływania skutkuje naruszeniem prawa do niezawisłego i bezstronnego sądu określonego w art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności”. Obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania temu Sądowi.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście bezzasadna, dlatego też należało ją oddalić na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k. Kasacja zawierała tylko jeden zarzut, wskazujący na uchybienie z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. z uwagi na orzekanie przez Sąd Okręgowy w Warszawie z udziałem SSO X.Y., tj. sędziego powołanego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 3; dalej: ustawa nowelizująca KRS).

W pierwszej kolejności należy zaznaczyć, że Sąd Najwyższy jest związany uchwałą połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA-I-4110-1/20 (OSNK 2020, z. 2, poz. 7). Wykładnia prawa zawarta w tej uchwale jest nadal obowiązująca i w myśl art. 87 ust. 1 ustawy o Sądzie Najwyższym (tj. Dz. U. z 2024 r., poz. 622) Sąd Najwyższy pozostaje nią związany jako zasadą prawną. Sąd Najwyższy konsekwentnie staje na trafnym stanowisku, że nic w tym względzie nie zmienia wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 kwietnia 2020 r., U 2/20, OTK-A 2020, poz. 61 (tak: postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2022 r.,

I KO 79/21 i I KO 80/21; por. także m.in.: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2023 r., IV KZ 59/21; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2023 r., II KK 489/21; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2023 r., II KK 74/22). W uchwale połączonych Izb Sąd Najwyższy orzekł, że: „Nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. [...] zachodzi także wtedy, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego w sądzie powszechnym albo wojskowym na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw, jeżeli wadliwość procesu powoływania prowadzi, w konkretnych okolicznościach, do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności.” W uzasadnieniu uchwały Sąd Najwyższy podkreślił, że wadliwość procedury nominacyjnej nie powoduje automatycznie, iż sąd powszechny z udziałem sędziego powołanego w takiej procedurze jest sądem nienależycie obsadzonym w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Pogląd zawarty w uchwale połączonych Izb Sądu Najwyższego został następnie potwierdzony w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22 (OSNK 2022, z. 6, poz. 22). Z tego orzeczenia wynika, iż „brak podstaw do przyjęcia *a priori*, że każdy sędzia sądu powszechnego, który uzyskał nominację w następstwie brania udziału w konkursie przed Krajową Radą Sądownictwa po 17 stycznia 2018 r., nie spełnia minimalnego standardu bezstronności i każdorazowo sąd z jego udziałem jest nienależycie obsadzony w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Taka sytuacja zachodzi jedynie w stosunku do sędziów Sądu Najwyższego, którzy otrzymali nominacje w takich warunkach”. Jednocześnie Sąd Najwyższy uznał, że Krajowa Rada Sądownictwa ukształtowana w trybie określonym przepisami ustawy nowelizującej nie jest organem tożsamym z organem konstytucyjnym, którego skład i sposób wyłaniania reguluje Konstytucja RP, w szczególności w art. 187 ust. 1.

Jak już wskazano, brak jest automatyzmu zaistnienia uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w przypadku orzekania przez sąd z udziałem sędziego sądu

powszechnego powołanego na wniosek KRS ukształtowanej w trybie przepisów ustawy nowelizującej. Nienależyta obsada sądu może wystąpić wyłącznie wówczas, jeżeli wadliwość procesu powołania sędziego prowadzi, w konkretnych okolicznościach, do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności. Dlatego w orzecznictwie Sądu Najwyższego zaczęto przeprowadzać tzw. testy niezależności i bezstronności, oceniające zaistnienie uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w odniesieniu do okoliczności dotyczących konkretnego sędziego oraz realiów danej sprawy.

Mając na względzie treść zarzutu i uzasadnienia kasacji, a także kryteria brane dotychczas pod uwagę przy ocenie zaistnienia w sprawie uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., nie można stwierdzić, że sąd z udziałem SSO X.Y. był nienależycie obsadzony. Uzasadniając zarzut kasacyjny obrońca nie wskazał takich konkretnych okoliczności, które mogłyby prowadzić do negatywnego wyniku testu niezależności i bezstronności, ograniczając się do – niewystarczającego w świetle przywołanych stanowisk orzeczniczych – faktu powołania SSO X.Y. do pełnienia urzędu sędziego na wniosek KRS ukształtowanej przepisami ustawy nowelizującej.

Także Sąd Najwyższy z urzędu nie jest w posiadaniu informacji, które wskazywałyby na zasadność zarzutu nienależytej obsady sądu. Lektura uchwały Krajowej Rady Sądownictwa z dnia [...] 2023 r. (nr [...] /2023) prowadzi do wniosku, że rekomendacja udzielona przez KRS dla kandydatury Pani X.Y. była wynikiem m.in. dobrej oceny wystawionej przez sędziego wizytatora i pozytywnej opinii Kolegium Sądu Okręgowego (6 głosów „za”, 1 „wstrzymujący się”, 0 „przeciw”). Analiza treści ww. uchwały nie daje podstaw do stwierdzenia, że droga zawodowa SSO X.Y. miała nienaturalny przebieg, warunkowany związkami z ówczesną władzą wykonawczą, która przeprowadzała dewastujące dla niezawisłości sędziowskiej „reformy” wymiaru sprawiedliwości. Ponadto, Sąd Najwyższy nie dotarł do dostępnych w domenach publicznych informacji sugerujących ścisłe powiązania SSO X.Y. z ówczesną władzą wykonawczą. Sędzia nie podpisywała list poparcia dla kandydatów do wadliwie ukształtowanej KRS, nie pełniła funkcji prezesa czy wiceprezesa sądu, jak również funkcji związanych z postępowaniami dyscyplinarnymi sędziów.

Nie można pominąć, że Sąd Najwyższy w innej sprawie orzekał już czy sąd z udziałem SSO X.Y. był należycie obsadzony z powodu jej wadliwego powołania na urząd Sędziego Sądu Okręgowego i nie stwierdził zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 stycznia 2025 r., II KS 56/24). Sąd Najwyższy aprobuje stanowisko wyrażone w tym orzeczeniu i – uwzględniając okoliczności wskazane powyżej – nie dostrzega potrzeby, aby od niego odstępować w tej sprawie.

Jednocześnie Sąd Najwyższy dostrzega, że sędzia X.Y. była delegowana do Ministerstwa Sprawiedliwości. Należy podzielić w tym względzie stanowisko Sądu Najwyższego ze sprawy II KS 56/24, że w ramach delegowania sędzia X.Y. zajmowała się problematyką co do której posiadała stosowne przygotowanie i kwalifikacje. Sąd Najwyższy w tej sprawie trafnie ocenił, że samego faktu delegowania nie można poczytywać za niepożądany element związku z przedstawicielami władzy wykonawczej, przesądzający o braku bezstronności i niezależności sędziego.

Mając na uwadze powyższą argumentację, w ocenie Sądu Najwyższego w tej sprawie nie zaistniało uchybienie z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., a zarzut kasacji należało ocenić jako oczywiście bezzasadny.

Rozstrzygnięcie o kosztach uzasadnia art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.

Z uwagi na powyższe, należało orzec jak w części dyspozytywnej niniejszego postanowienia.

[WB]

[a.ł.]